

◦ Eskola kirola eta kirol federatua ◦

Elkarrekin joan behar duten idia eta harria

Kirol ugari eta kirola egiteko modu asko dago. Modu guztiak eta espezialitate denak uztartzea ez da erraza, baina ahalegin horretara bideratuta dago Euskal Autonomia Erkidegoko eskola kirolaren eredia.

Testua eta argazkiak:

AITOR MANTEROLA

2008AN onartu zuten eskola kirola: adostasuna egon zen kirol eragile, federazio, eskola eta administrazioaren artean. Desadostasun handienak Gipuzkoan egon ziren. Ikastetxeak eta Foru Aldundia alde batetik, eta hainbat federazio bestetik; futbol federazioa, batez ere.

Eskola kirolarekin kirola egitea sustatu nahi dutela azaldu digu Iñaki Ugarteburu Aldundiko Kirol zuzendariak, ondorengo oinarriak ardatz harturik: “Kirol aniztasuna da ezaugarri nagusia, eta ez dago soilik lehiaketara bideratua. Hainbat modalitate ezagutzeko aukera eman nahi zaie haurrei, ondoren aukeratu ahal izan dezaten”. Futbol federazioko arduradunen iritziz, eredia erreferentea da, eta berritzailea, baina era berean futbolari kalte egiten diola argi dute: “Adin batzuetan desagerrarazi egin du futbola. Benjaminen eta alebinen kasuan, gure kirolean aritzeko dituzten orduak ez dira nahikoa futbolean

jokatzen ikasteko. Ez da ahaztu behar hankekin jokatzen dela, eta gorputz atal hori dela erabiltzen zailena. Horregatik, ordu asko sartu behar dira”.

Duela 20 urte zegoen ereduarekin, nahiko modu askean jokatzen zuen kirol bakoitzak. Denborarekin ikusi da eredu horrek partaidetza bai, baina teknifikazio maila egokia ez zuela behar adina bermatzen, eta horregatik etorri zen ondoren egokitzapena. Eskola kirola da egokitzapen horren zutabea. Aldekoen hitzetan, kirola egiteko zaletasuna sustatzen du haurren, eta gero askatasun osoa ematen die kirol federatuan aritzeko. Ugarteburuk emandako datuen arabera, 40 modalitate baino gehiago eskaintzen ditu eskola kirolak eta partaidetza altua dago; benjamin eta alebinetan %70-80ko partaidetza lortu da.

Modalitate kopuru handia kontuan hartuta, denbora eta antolaketa egokia behar dira

Zumaian futbolean, eskola kiroleko orduetan.

horri guztiari lekua egiteko. Horri lotuta daude futbol federazioko kritikak: “Guk proposatzen dugu eskola kirola eskolako orduetan egitea, eta ez horietatik kanpo, orain egiten den bezala. Hartara, asteburuak libre izango lituzkete gustuko duten kirola egiteko. Edo bestela, eskola kirola eta kirol federatua uztartzeko, haurrek egin dezatela eskola kirola larunbatetan, eta federatua igandetan, gustuko duten kirolean”.

Gazteengan kirola ez egiteko joera gero eta handiagoa dela diote federaziokoek, eta hori aldatu egingo litzatekeela beren proposamenekin: “Sendagileek proposatzen dute egunean ordubete egin behar dela kirola, eta orain, ordutegi banaketa horrekin urruti gabiltza hortik”. Ugarteburuk beste gabezia bat aipatu du: “Monitoreen prestakuntza hobetu behar dugu, eta ari gara horretan. Hiru diputazioen artean, ikastaroak eskainiko ditugu, eta laster hasiko gara”. Beste hutsuneren baten berri ere eman du: “Kirolarien babesaren inguruan, arauak ez du baimentzen kirolari gazteak beste lurralde batek fitxatzea 16 urte bete arte. Eta gai honekin adibidez arazoak izaten ari dira”. Ohiko bihurtzen ari baitira halako kasuak, eta gehienetan, futboleant gertatzen dira. Horrek esan nahi du 16 urtetik beherako gazte horiek futboleant baino ez dutela jarduten, kasu honetan bere klubarekin, eta geroz eta adin txikiagoarekin fitxatzen dituzte haurrak. Federazioko iritziz, “eredu berriarekin lehen uzten ez zitzaizkigun gauza batzuk egin ditzakegu; esaterako, benjaminetan futboleko eskolak sortzea, eta alebinak futbol federatuan jardutea. Baina ez da nahikoa, aurrerapena den arren”.

Lehiakortasuna

Hitza entzun eta kirol federatua etorri ohi zaigu gogora. Lehiaketan oinarritzen dira, puntuak banatzen dira partidetan, puntuak araberako sailkapenak osatzen dira... Baina

Pilota

Kirol federazioen artean badira eskola kirolaren ereduarekin bat egiten dutenak. Gipuzkoako Euskal Pilota Federazioa, esaterako. Juan Carlos Etxeberria zuzendari teknikariaren arabera, “gure iritzia ona da, adin txikiengan kirol aniztasuna praktikatzearen alde gaude, aberasgarria baita haurren garapen motorerako”. Moldatu egin dira eredurak, hutsuneak dituela onartu arren. Pilota federazioak eskola kirolaren baitako hiru ibilbideak jorratzen ditu: partaidetza (LH 3tik aurrera), errendimendua (LH 6tik aurrera) eta talentudunak.

eskola kirolean ere antzeko antolaketa dago sarri. Uztartu al daitezke lehiakortasuna eta eskola kirola? Ugarteburu baiezkotan da: “Lehiaketarik gabe ez dago kirolik, jarduera edota ariketa fisikoa bai, baina kirolik ez. Dena den, lehiaketa, bere neurrian ona eta aproposa da, motibagarria, baina ez du horrek helburu bakarria izan behar, baliabidea baizik. Beste arlo asko ere baditu eskola kirolak: sustapen kanpainak, ikaskuntzako eta aisialdiko jarduerak, eta abar. Lehiaketa baino askoz gehiago da”. Argi esan du noren ardura den lehiakortasunari neurria hartzea:

Uztartu al daitezke lehiakortasuna eta eskola kirola? Iñaki Ugarteburu baiezkotan da: “Bere neurrian ona eta aproposa da, motibagarria, baina ez du helburu bakarria izan behar, baliabidea baizik”

“Entrenatzaile, irakasle eta gurasoen lana da zein neurritan baloratu hobekuntza, jarrera eta emaitzak”.

Gurasoak kezka iturri dira zenbaitetan, neurritz kanpoko jarrera izaten duenik badagoe-lako eskola kirolean. Hala dio Kirol zuzendariak: “Gai honekin ere arduratuak gaude, guraso batzuen jarrera ez delako batere egokia, baina noren ardura da? Guztiona, gu eskola kirolaren bidez balore positiboak transmititzen saiatzen gara, eta hainbat arlo arautzen ditugu, baina ikusleen portaera kontrolatzea oso zaila da. Denon artean aldatu behar ditugu jarrera desegokiak”.

Ia-ia erabateko lehia, kanpotik begiratuta behintzat, futboleant dago, kirol federatuan. Haurren mailetan ere irabaztea lehenesten da formakuntzaren aurretik. Ondorioz, haurrak ume-umetatik hasten dira lehia bizian. Gerta dakieke lehenago aspertzea ere, eta kirol federatua uztea. Futbol federazioan onartzen dute badela adin tarte bat gazteek kirol federatua egiteari uzten diotena, baina ez dute uste lehiakortasun neurritz kanpoko denik arrazoi bakarra: “Gazte mailatik helduetara igarotzean uzten dute futbola batzuek. Unibertsitateko ikasketekin hasten dira, eta orduan bukatzen zaie kirol federatuko etapa. Askok eskatzen zaie, eta ikusten dutenean ez daukatela aukerarik kirol mailan gora igotzeko, beste jarduera ‘lasaiago’ batzuetan hasten dira: enpresen arteko 7ko futboleko txapelketan, adibidez”.

Adin horretakoek kirola egiten jarraitzea ez da helburu makala. Ez eskola kirolaren ereduaren aldekoentzat, ez kirol federatua lehenesten dutenentzat. Bien ardura da, biei dagokie lan egitea. Azken batean, elkarren osagarri izan behar dute biek. Hala uste du Iñaki Ugarteburuk: “Eskola kirolak harrobia, lana eta hainbat baliabide ematen dizkio kirol federatuari, eta kirol federatutik ezinbesteko laguntza tekniko eskaintzen diote eskola kirolari”.